

er Formanden, ſom leder Forhandlingerne, og Formanden, ſom ſlutter Forhandlingerne. Det maa nu erindres, at den Regel, ſom tidligere gjaldt før Reglen i § 35 i den nuværende Valglov, var den, ſom fandtes i Loven af 16de Juni 1849 § 29, og den var holdt i en noget større Almindelighed, var ikke ſaa præciſeret ſom nu i § 35. Det hedder deri, at Formanden fremſtiller for Forſamlingen Kandidaterne og videre: Saavel diſſe ſom de Valgere, der anbefale dem, ſkulde have Afgang til at udtale ſig for Forſamlingen og til at beſvare de Spørgsmaal, ſom de Liſtedeværende maatte forelægge dem. Diſſe Udtryk vare ſaa omſtændige, at de kunde rumme flere forſkjellige Fremgangsmaader, og det var viſtnok tidligere den meſt almindelige Fremgangsmaade, at man først lod en enkelt Kandidat udtale ſig, derefter ſpurgte, om Nogen vilde rette Spørgsmaal til ham, derpaa gav man den anden Kandidat Ordet og ſpurgte, om Nogen vilde rette Spørgsmaal til ham og ſaaledes blev man ved. Naar nu denne Fremgangsmaade er fulgt, tror jeg — Noget, hvorpaa jeg tror, der kan anføres mange Exemppler —, at Valgbeſtyrelſens Formand hævdede den Regel, at den Kandidat, ſom ſaaledes havde udtalt ſig, og til hvem der var blevet rettet Interpellationer, dermed var ſærdig og ikke havde Ret til ſenere at forlange at komme til at udtale ſig, med mindre der ved et perſonligt Angreb paa ham blev givet Opfordring dertil. Jeg tror, at denne Opfattelse i Almindelighed fulgtes, jeg har ſelv beſtemt erfaret Anvendelſen af dette, og det er derfor høiſt vigtigt, naar den ærede Ordfører ſagde, at det var Noget, ſom en enkelt Valgbeſtyrelſe her havde fundet paa, og Noget, ſom man her ſaae for første Gang, — det er ikke rigtigt. Da den nuværende Valglov var for, havde man imidlertid Opmærkſomheden henvendt paa, at den Fremgangsmaade, ſom almindelig fulgtes efter den ældre Valglov, havde den Mangel, at de Kandidater, hvis første Bogſtav kom først i Alfabetet, fik en Fordel fremfor de Andre derved, at der var en Mulighed for, at de kunde udtømme hele Opmærkſomheden ved Taler og Interpellationer, og derfor gif man over til den Forandring, at man foreſtrev, at Valghandlingerne ſkulde deles i 2 Dele: først Udtalelſerne, dernæſt Interpellationerne. Dette ſtaaer udtrykkeligt og tydeligt i Valgloven. Man beſtemte, at hver iſær af Kandidaterne ſkulde udtale ſig i det Mindſte een Gang, og at ingen Foreſpørgſel kan ſtilles, førend alle Kandidaterne og deres Stillere havde havt Ordet. (Ordføreren: Der ſtaaer ikke „i det Mindſte,“ det er Pointen). Jeg finder ikke, at der er nogen Pointe; der ſtaaer, at ingen Interpellationer maa ſtilles, førend Kandidaterne have havt Leilighed til at udtale ſig een Gang, og deri ligger aabenbart ikke, at de kun ſkulde have Leilighed til at udtale ſig een Gang. Det ligger ganſke viſt i Formandens Haand at indſkrænke det

til een Gang, forſaavidt ikke Omſtændighederne maatte medføre det Modſatte, og det ligger i Kandidaternes Haand, at de kunne begrænſe ſig ſaaledes, at det ikke bliver nødvendigt, at de ſaae Ordet mer end een Gang. I Ordene ligger der ikke Andet end det, at der først ſkal ſee Udtalelſer fra Kandidaternes Side, og derefter spørges, hvem der vil rette Spørgsmaal til dem. Herved er Valghandlingen paa en meget naturlig Maade delt i to Dele, og det er klart, at Formanden i den Ledelse af Forhandlingerne, ſom Valglovens § 35 har lagt i hans Haand, maa finde den anvendelig paa enhver iſær af diſſe, og at det navnlig maa ſtaa til ham at anvende ogſaa ſin Myndighed til at ſlutte Forhandling paa enhver iſær af diſſe Afdelinger. Nu forekommer det mig, at det er høiſt rimeligt og naturligt, at den paagældende Valgformand er kommen til den Opfattelse, at han tænkte ſom ſaa: Under den første Del af Forhandlingerne have Kandidaterne Leilighed til at udtale ſig, og i den ſeende vil jeg være rundhaandet og give dem al mulig Frihed til at vegle Drøfflſte med hinanden; men naar vi ere naaede videre, kommer der et Punkt, hvor deres Udtalelſer maa holde op, og da er det, jeg ſkal rette en Foreſpørgſel til Valgerne, om Nogen vil interpellere Kandidaterne, og det er jo klart, at da kunne de ſaae Ordet, til hvem Foreſpørgſlen rettes. Jeg synes, at det er en naturlig Opfattelse, og ſom ganſke ſtemmer med den Tvedeling af Forhandlingerne, ſom denne Paragraf har gjort gjældende. Det forekommer mig ogſaa at være temmelig klart, at, hvis det ſkulde være Meningen, at Kandidaterne havde Ret til at udtale ſig paa ethvert Standpunkt af Forhandlingerne, ſaa vilde Valgloven have udtrykt ſig paa en høiſt uheldig Maade. For det første vilde det da have været rigtigt, om man havde ſagt det, at Kandidaterne havde en ſaadan Ret, og for det Andet synes det mig meget unaturligt at give en ſærlig Ret til at beſvare de Spørgsmaal, ſom de Liſtedeværende maatte ſtille til Kandidaterne. Jeg veed ikke, hvad Betydning og Mening det ſkulde have ſærlig at fremhæve dette, naar Kandidaterne havde Ret til at udtale ſig paa et hvilketſomhelſt Standpunkt; thi det er jo klart, at denne Ret maa ſluge den anden; at beſvare en Foreſpørgſel er ogſaa en Udtalelſe. Den eneſte fornuftige Mening, der kunde være i udtrykkelig at fremhæve, at Kandidaterne ſkulde have Afgang til at beſvare Spørgsmaal, maatte være den, at man vilde forhindre, at Formanden ſluttede Forhandlingerne lige i det Dieblit, Spørgsmaalet var rettet til Kandidaten, og ſaaledes affar ham fra at beſvare det; men jeg kan rigtignok ikke antage, at denne Beſtemmelse i Valgloven ſkulde være ſtrevet af ſaadanne Henſyn. Det Eneſte, ſom den ærede Ordfører anførte til Fordel for ſin Opfattelse, var dette, at ſaa kunde der jo ſee det Samme, ſom han har